

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	4
Tablo 5: All Risk Sigorta Poliçeleri İş Artışına Göre Güncellenmeyen İşlerin Listesi	20

KISALTMALAR

A.Ş : Anonim Şirket

MKE A.Ş : Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi

USET : Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Geçici Kabulü Yapılan Yapım İşlerine Ait Tutarların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması
2. Üniversitenin Sosyal Tesisi Olan USET Hotelin Pos Cihazından Tahsil Edilen Konaklama Bedellerinin Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında İzlenmemesi
3. Üniversitenin İktisadi İşletmesi Tasfiye Edilmiş Olmasına Rağmen Sermaye Payını Gösteren Tutarın Halen İdarenin Mali Tablolarında Yer Alması
4. Hurdaya Ayrılarak Satışı Yapılan Taşınırların Kayıtlardan Düşülmemesi
5. Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında İzlenmesi Gereken Gelirlerin Bu Hesapta İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. İhale Kapsamında Alımı Yapılan İşlerin Bir Kısımında Hata ve Eksikliklerin Bulunması
2. Öğrenci Yaşam Merkezi Kiralama İhalesinde Hata ve Eksikliklerin Bulunması
3. Taşınmazlara Ait Kira Şartnameleri ve Sözleşmelerinde Eksik ve Hatalı Hususların Bulunması
4. Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Hakediş Raporu Düzenlemeden Ödeme Yapılması
5. Kurumca İşletilen Sosyal Tesis Tarafından Yerine Getirilmesi Gereken Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi
6. Üniversite ile Banka Arasında Akdedilen Kredi Kartı Üye İşyeri Sözleşmesinin Eksiklikler İçermesi ve Tarafların Yükümlülüklerine Uygun Hareket Etmemesi
7. Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Nevşehir Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 29.05.2007 tarih ve 26536 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5662 numaralı Kanunun 7'nci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur. Üniversitenin ismi, 07.11.2013 tarih ve 28814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6501 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri

bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 10 fakülte, 1 yüksekokul, 4 enstitü, 9 meslek yüksekokulu ve 20 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1292'dir. Ayrıca Üniversitede 7 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	52	24	76
Doçent	79	49	128
Doktor öğretim üyesi	226	43	269
Öğretim görevlisi	208	109	317
Araştırma görevlisi	163	109	272
Toplam	728	334	1062

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	196	163	359
Sağlık	10	9	19
Avukatlık	2	2	4
Eğitim-öğretim	0	0	0
Teknik	39	53	92
Yardımcı	20	6	26
Sözleşmeli	29	7	36
İşçi	268	4	272
Toplam	564	244	808

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 213.010.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 168.513.403 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 381.523.403 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %92,11'i olan 351.425.095 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3:2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	238.116.476	235.951.622	99,09
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	33.906.210	33.690.387	99,36
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	43.161.665	41.387.946	95,89
05 Cari Transferler	5.260.250	5.126.112	97,45
06 Sermaye Giderleri	61.078.802	35.269.028	57,74
07 Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	381.523.403	351.425.095	92,11

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 351.425.095 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %92,11'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 238.116.476 TL ödeneğin 235.951.622 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 33.906.210 TL ödeneğin 33.690.387 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 43.161.665 TL ödeneğin 41.387.946 TL'si, cari transferlerde 5.260.250 TL ödeneğin 5.126.112 TL'si, sermaye giderlerinde 61.078.802 TL ödeneğin 35.269.028 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 4.159.152,35 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 213.010.000,00 TL olan

Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 367.077.869,14 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.135.000,00	9.642.045,51	187,71
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	203.360.000,00	350.000.362,30	172,10
Diğer Gelirler	4.515.000,00	7.709.897,34	170,76
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Toplam	213.010.000,00	367.352.305,15	172,24
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	274.436,01	-
Net Toplam	213.010.000,00	367.077.869,14	172,32

2022 yılında net 367.077.869,14 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 387.500.928,02 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 274.436,01 TL ve faaliyet gideri 392.362.064,38 TL olan Üniversite, 2022 yılını 5.135.572,37 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelirinin toplamı 610.315,40 TL, indirim, maliyet ve giderlerinin toplamı 449.638,81 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 160.676,59 TL net kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 20.01.2018 tarih ve 30307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20.11.2017 tarih ve 2017/11145 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Kapadokya Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş'nin ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 333.000,00 TL olup Üniversitenin % 90,09 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde;

Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tablolarını hazırlamakta ve 27.12.2014 tarih ve 29217 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

---

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç

Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarede iç kontrol sistemi değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 2'si doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Geçici Kabulü Yapılan Yapım İşlerine Ait Tutarların İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

Üniversite tarafından gerçekleştirilen ihaleler incelendiğinde, geçici kabulü gerçekleştirilen yapım işlerine ait olan bakiyelerin geçici kabul tutanağının İdarece onaylandığı tarihten itibaren ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı ve bakiyelerin halen 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin "hesabın niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde, yapılmakta olan yatırımlar hesabının kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren

tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 188’nci maddesinde ise, gerek yılı içinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarların bu hesaba borç kaydedileceği, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği,

Hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan yapım işlerine yönelik ödenen hakediş bedellerini içeren 7.580.516,24 TL’nin geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanak İdarece onaylanmasına rağmen 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmeye devam edildiği ve 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabındaki bakiyelerin ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilmediği tespit edilmiştir. Dolayısıyla söz konusu işlemler sebebiyle İdarenin mali tablolarında yer alan 25 Maddi duran varlıklar hesap grubu 7.580.516,24 TL kadar hatalı bilgi içermektedir.

Kamu idaresi cevabında, İdarenin bulguya katıldığı ve gerekli düzeltici işlemlerin Yapı İşleri ve Teknik Daire başkanlığı ile koordineli olarak yapılacağı bildirilmekle birlikte bulguda belirtilen muhasebe kayıtlarının yapılmaması sebebiyle 2022 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

Bu itibarla mali tabloların tam ve doğru bilgi üretmesine imkân sağlayabilmek amacıyla geçici kabulü yapılarak kullanımına başlanılan yapım işleriyle ilgili olarak gerekli düzeltme işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Üniversitenin Sosyal Tesis Olan USET Hotelin Pos Cihazından Tahsil Edilen Konaklama Bedellerinin Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Üniversitece sosyal tesis olarak işletilen USET Hotelin hesap ve işlemleri incelendiğinde kredi kartıyla satış yapıldığı halde banka kredi kartlarından gerçekleştirilen tahsilatların 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabında izlenmediği görülmüştür.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 109 Banka kredi kartlarından alacaklar hesabına ilişkin “Hesabın

niteliği” başlıklı 38’inci maddesinde banka kredi kartlarından alacaklar hesabının, muhasebe birimince banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 39’uncu maddesinde ise, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutarların ise bu hesaba alacak, 102 Banka Hesabına borç kaydedileceği,

Hüküm altına alınmıştır.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Temel kavramlar” başlıklı 5’inci maddesinde tam açıklama kavramının mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesini ifade ettiği hükmü düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde bankanın pos cihazından İdarece kredi kartı ile herhangi bir tahsilat yapıldığında 109 Banka kredi kartlarından alacaklar hesabına tahakkuk kaydı açılması gerektiği ve söz konusu tahsilat tutarlarının belirli bir süre sonra ilgili banka tarafından İdarenin hesaplarına aktarılmasıyla birlikte 109 Banka kredi kartlarından alacaklar hesabındaki tahakkuk kaydının kapatılarak tahsilat kaydının gerçekleştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, USET Hotelin 2022 yılı içerisinde toplam 1.271.305,80 TL’lik alacağının kredi kartıyla tahsil edildiği ancak bu tutarlara yönelik 109 Banka kredi kartlarından alacaklar hesabına herhangi bir kaydın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulgu konusu hususa iştirak edildiği ancak söz konusu muhasebe işleminin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminden kaynaklandığı ifade edilmişse de hatayı düzeltici herhangi bir işlemin yapılmaması sebebiyle İdarenin 2022 yılı Bilançosu tam ve doğruyu yansıtmamaktadır.

Bu itibarla kredi kartlarıyla gerçekleştirilen tahsilatların mali tabloların tam ve doğru bilgi üretmesine ve muhasebenin tam açıklama ilkesine uygun olacak şekilde ilgili hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Üniversitenin İktisadi İşletmesi Tasfiye Edilmiş Olmasına Rağmen Sermaye Payını Gösteren Tutarın Halen İdarenin Mali Tablolarında Yer Alması

Üniversite Yönetim Kurulunca alınan karar doğrultusunda kurulan ve yine Yönetim Kurulu kararıyla tasfiye edilmesine karar verilen iktisadi işletmedeki Üniversite adına konulan sermayenin İdarenin mali tablolarından tasfiye kararı sonrasında çıkartılmadığı görülmüştür.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Bilanço ilkeleri” başlıklı 8’inci maddesi birinci fıkrasında bilanço ilkelerinin amacının, kamu idaresinin tasarrufundaki kaynaklar ile bunlarla elde edilen varlıkların muhasebe kayıtlarının yapılması, mali tablolarının hazırlanması ve raporlanması yoluyla, belli bir tarihte kamu idaresinin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılması olduğu hükme bağlanmıştır.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 159’uncu maddesinde mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 161’inci maddesinde ödeneğine dayanılarak nakden verilen sermaye tutarları bir taraftan bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, mal ve hizmet üreten kuruluş faaliyet zararlarının ödenmiş sermayesinden mahsup edilmesi hâlinde ise tutarının, bu idarelerce düzenlenen ve yetkili organlarınca onaylanan bilanço ve ayrıntılı cetvellere dayanılarak bir taraftan bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği, ayrıca, ödeneği temin edildiğinde söz konusu tutarın; diğer taraftan 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği,

Hükümleri düzenlenmiştir.

Yapılan denetimlerde, 21.11.2017 tarih 26 sayılı toplantıda Üniversite Yönetim Kurulunca ‘Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi İşletmesi’ adı altında bir işletme

kurulmasına karar verildiği, bu karara dayanılarak 11.12.2017 tarih ve 9470 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde iktisadi işletmenin ilan edildiği ve bu iktisadi işletmeye Üniversite adına Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi kaynaklarından 1.100.000 TL kaynak aktarıldığı,

Öte yandan 09.02.2021 tarih ve 5 sayılı toplantıda da Üniversite Yönetim Kurulu tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi İşletmesinin demirbaşlarının işletme borçları ödendikten sonra bakiye, alacak ve banka hesaplarının Üniversiteye devredilmesi yoluyla tasfiye edilmesine karar verildiği, bu karara dayanılarak 16.07.2021 tarih ve 10371 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilerek sicilden terkin edildiği anlaşılmakla beraber İdarenin mali tablolarında Üniversite adına konulan sermayeyi ifade eden 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında yer alan 1.100.000 TL'lik kaydın halen kayıtlarda tutulmaya devam edildiği ve terkin işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir. Yapılmayan bu muhasebe kaydı, İdarenin artık hukuki olarak tasarruf hakkı bulunmayan bir iktisadi işletmesinin mali tablolarında halen varmış gibi görünmesine ve ilgili aktif hesabının bilançoda 1.100.000 TL tutarında fazla görünmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususa iştirak edilmiş olup söz konusu tespit; kurum tarafından 02.06.2023 tarih ve 5218 numaralı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.

BULGU 4: Hurdaya Ayrılarak Satışı Yapılan Taşınırın Kayıtlardan Düşülmemesi

İdarede yapılan denetimlerde hurdaya ayrılarak Makine Kimya Endüstrisine satışı yapılan taşınırın İdarenin muhasebe kayıtlarından düşülmediği görülmüştür.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 214’üncü maddesinde, elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı, “Hesabın işleyişi” başlıklı 215’inci maddesinde, kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına borç, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmelik'in 215'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde, Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı stok ve varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların, bir taraftan kayıtlı değeriyle 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarları 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, çeşitli nedenlerle kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılacağı, bunların satılmak suretiyle kayıtlarından çıkarılmasında ise bahsi geçen hesabın alacak çalıştırılacağı, karşılığında ise ilgili hesaplara borç kaydının yapılacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesince hurdaya ayrılan taşınırların Makine Kimya Endüstrisi (M.K.E) Anonim Şirketi Hurda İşletmesi Müdürlüğüne 41.440,32 TL karşılığında satıldığı anlaşılmıştır. Ancak İdarenin mali tabloları incelendiğinde, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının 768.915,38 TL borç bakiyesi verdiği görülmüştür. Bu husus, satışı yapılarak M.K.E A.Ş Hurda İşletmesi Müdürlüğüne teslim edilen taşınırların İdarenin muhasebe kayıtlarından düşülmediğini göstermektedir. Dolayısıyla aslında idarenin uhdesinde ve tasarrufunda bulunmayan 768.915,38 TL kadar varlık, idarenin bilançosunda yer alarak ilgili aktif hesabının mali tablolarında 768.915,38 TL kadar fazla görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabından, İdarenin bulguya katıldığı ve gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı anlaşılmakla birlikte bulguda belirtilen muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle İdarenin 2022 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

Bu itibarla mali tabloların tam ve doğru bilgi üretmesi adına satışı yapılan taşınırların İdarenin muhasebe kayıtlarından düşülmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında İzlenmesi Gereken Gelirlerin Bu Hesapta İzlenmemesi

Üniversitenin muhasebe işlemleri incelendiğinde, şartlı bağış olarak alınan nakdi yardımlar ile peşin tahsil edilen gelecek dönemlere ilişkin kira gelirlerinin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabında izlenmediği görülmüştür.

a) Şartlı bağış olarak alınan nakdi yardımların hatalı muhasebeleştirilmesi

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Şartlı bağış ve yardımlar” başlıklı 41’inci maddesinde şartlı bağış ve yardımlar alındıklarında, tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere ilgili hesaplara, karşılıklarının ise yükümlülük olarak kaydedileceği, yükümlülük tutarının, şartlı bağış ve yardımların tahsis amacı gerçekleştikçe gelir olarak kaydedileceği, bunların kullanılması sonucu kamu idaresi adına kaydı gereken bir varlık üretilmiş ise söz konusu varlığın maliyet bedeliyle muhasebeleştirileceği, nakdi olarak alınan bağış ve yardımlardan, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenilenlerin bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verileceği hükmü düzenlenmiştir.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabına ilişkin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 297’nci maddesi 3’üncü fıkrasında, faaliyet dönemi sonuna kadar şart kılınan amaçlar çerçevesinde kullanıldıklarında gelirler hesabına aktarılmak üzere tahsil olunan şartlı bağış ve yardımların bu hesaba kaydedileceği,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 298’inci maddesinde ise muhasebe birimlerince şartlı bağış ve yardım olarak alınan tutarların bir taraftan ilgisine göre bu hesaba ya da 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; nakden tahsil edilen tutarların diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği,

Hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde İdarelerce şartlı olarak alınan nakdi yardımların ilgisine göre 100 Kasa hesabına veya 102 Banka hesabına borç, karşılığında ise yükümlülük gerçekleşene kadar 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabına ya da 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabına alacak kayıt edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Üniversite bünyesinde yeni açılan ve 2021-2022 yılında eğitim ve öğretime başlayan Diş Hekimliği Fakültesinin ihtiyacı olan 10 adet Diş Ünitelerinin alınması şartıyla bir bağışçı tarafından 28.03.2022 tarihinde Üniversiteye 528.802,30 TL nakdi kaynak aktarılmıştır.

Yapılan denetimlerde, İdarenin 28.03.2022 tarihli 3174 sayılı muhasebe işlem fişiyle şartlı olarak gelen nakdi yardımı şart gerçekleşene kadar yükümlülük olarak 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabında izlemesi gerektiği halde doğrudan 600 Gelirler hesabında izlediği tespit edilmiştir. 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabının kullanılmaması nedeniyle İdarenin mali tablolarının 528.802,30 TL kadar eksik ve hatalı görünmesine sebebiyet verilmiştir.

Her ne kadar Kamu idaresi tarafından iletilen cevapta, Nevşehir İli Kalkınma ve Üniversite Yaptırma Yaşatma Vakfı Başkanlığı tarafından Üniversitenin banka hesabına aktarılan 528.802,30 TL tutarın ödenek kayıt edilebilmesi için 600 Gelirler Hesabında izlendiği ifade edilmişse de gerek Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin gerekse de Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde düzenlenen hükümler dikkate alındığında şartlı bağış ve yardımlar alındıklarında tahsis amacına uygun olarak kullanılana kadar yükümlülük hesaplarında izlenmesi gerektiği açıktır. Kamu İdaresince hatayı düzeltici herhangi bir işlemin yapılmaması sebebiyle İdarenin 2022 yılı Bilançosu tam ve doğruyu yansıtmamaktadır.

Bu itibarla, şartlı bağış ve yardımlar alındıklarında, tahsis amacına uygun olarak kullanılana kadar ilgili yükümlülük hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

b) Gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin hatalı muhasebeleştirilmesi

İdarenin taşınmaz kiralama iş ve işlemleri incelendiğinde Kira Sözleşmeleri gereğince peşin olarak tahsil edilen yıllık kira bedelinin hatalı muhasebeleştirilerek dönemsellik ilkesine aykırılığa sebebiyet verildiği görülmüştür.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Temel kavramlar” başlıklı 5’inci maddesinde “dönemsellik ilkesi” kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır şeklinde tanımlanmıştır.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 296’ncı maddesinde gelecek aylara ait gelirler hesabının, içinde bulunulan dönemde

ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 297’nci maddesi 1’inci fıkrasında gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izleneceği,

“Hesabın işleyişi” başlıklı 298’inci maddesinde ise peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600 Gelirler hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100 Kasa hesabı veya 102 Banka hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma hesabına borç kaydedileceği ve gelecek aylara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenlerin bu hesaba borç, 600 Gelirler hesabına alacak kaydedileceği,

Hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre İdarenin taşınmazlarını kiraya verdiği ve bu kiralama işlemlerine yönelik olarak düzenlenen Tip Sözleşmelerin “Kira bedeli ve ödeme şekli” başlıklı 3’üncü maddesinde yıllık kira bedelinin peşin olarak tahsil edileceği hükmünün düzenlendiği görülmüştür. Bu sözleşmeler gereğince 2022 yılı içerisinde bir yıllık kira bedeli olarak peşin 424.051,00 TL tahsil edilmesine rağmen söz konusu tahsilatların tamamının 600 Gelirler hesabında izlendiği, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısımların 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabında, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin ise 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulgu konusu hususa iştirak edildiği ancak söz konusu hatalı muhasebe işleminin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminden kaynaklandığı ifade edilmişse de hatayı düzeltici herhangi bir işlemin yapılmaması sebebiyle İdarenin 2022 yılı Bilançosu tam ve doğruyu yansıtılmamaktadır.

Bu itibarla, İdarenin yapılan tahsilatları dönemsellik ilkesine de uygun olacak şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İhale Kapsamında Alımı Yapılan İşlerin Bir Kısımında Hata ve Eksikliklerin Bulunması

Üniversite tarafından Kamu İhale Kanunu'na göre alımı gerçekleştirilen işlerin bir kısmında Kamu İhale mevzuatına ve ihale dokümanında yer verilen hususlara uyulmadığı görülmüş olup bu kapsamda yapılan denetimlerde;

a) İhalelerde şirket ortaklarının yasaklılık sorgulamasının yapılmaması

Üniversitenin gerçekleştirmiş olduğu ihaleler incelendiğinde, sermaye şirketi olan isteklilerin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulamasının yalnızca ihalelere katılan istekli şirket üzerinden yapıldığı görülmüştür.

22.08.2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit İşlemleri" başlıklı 30.5.2'nci maddesinde, başvuru veya ihale tarihi itibarıyla tüm aday ve istekliler için, ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi için, sözleşmenin imzalanacağı tarihte ise sadece ihale üzerinde kalan istekli için ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı sorgulanacağı ve Kamu İhale Kurumu'ndan teyit ettirileceği,

Yasaklılık teyidi yapılırken aday ve istekliler ile bunların şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortakları, sermaye şirketi olmaları hâlinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı sorgulanacağı ve Kamu İhale Kurumu'ndan teyit ettirileceği,

hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği hükümlerinden anlaşılacağı üzere ihaleye katılan istekli eğer sermaye şirketi ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanması gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca gerçekleştirilen ihalelerde sermaye şirketi olan isteklilerin mevzuata uygun olmayarak yalnızca şirket üzerinden yasaklılık sorgulamasının yapıldığı, şirket ortaklarının sorgulamasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, ihalelerde teklif veren isteklilerin şirket olarak yasaklılık sorgulamalarının yapıldığı ancak ortakların yasaklılık sorgulamalarının sehven yapılmadığı bundan sonra yapılacak ihalelerde söz konusu yasaklı sorgulamalarının daha dikkatli gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, söz konusu mevzuata uygun olmayan uygulama ihalelerden yasaklı isteklilerin üzerine ihale bırakılması ve söz konusu isteklilerle sözleşme imzalanması risklerini beraberinde getireceği için gerekli kontrollerin bundan sonra gerçekleştirilecek olan ihaleler için yapılması gerekmektedir.

b) İşin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin idarece teslim alınmaması

Üniversitenin gerçekleştirmiş olduğu ihaleler incelendiğinde, anahtar teslim götürü bedel üzerinden ihale edilerek yapımı gerçekleştirilen geçici kabulü yapılan işlerin uygulama sırasında yapılmış olan değişikliklerini de içeren ve işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin yüklenici tarafından İdareye teslim edilmesi gerektiği halde teslim edilmediği ve İdarenin de bu projeleri Yükleniciden talep etmediği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde, bu Genel Şartnamenin, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin yürütülmesinde uygulanacak genel esasları belirlemek amacıyla hazırlandığı,

“Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde bu Genel Şartnamenin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi idareler tarafından bu Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılan ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerini kapsadığı,

Hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Şartnamenin “Projeler” başlıklı Üçüncü Bölümü “Projelerin yükleniciye teslimi” başlıklı 11’inci maddesi birinci fıkrasında, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde, yapılacak işlerin uygulama projelerinin, şartnameler ve diğer teknik belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında yükleniciye verileceği,

Aynı maddenin yedinci fıkrasında ise, işlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra, uygulama projelerinin ister idarece verilmiş, ister yüklenici tarafından hazırlanarak idarece onaylanmış olsun, uygulama sırasında yapılmış değişiklikleri de içeren ve işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin, yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp orijinalleri ile birlikte idareye teslim edileceği,

Hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi idareler tarafından bu Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılan ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan yapım işleri kapsamında yapımı gerçekleştirilen işlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra uygulama sırasında yapılmış değişiklikleri de içeren ve işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin, yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp orijinalleri ile birlikte idareye teslim edileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde Üniversitenin yaptırmış olduğu yapım işleriyle ilgili olarak geçici kabulden sonra Yüklenici tarafından hazırlanıp İdareye teslim edilmesi gereken nihai projelerin İdareye teslim edilmediği ve İdarenin de bu nihai projeleri yüklenicilerden talep etmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, nihai projelerin yüklenicilerden talep edilerek temininin sağlanacağı, bundan sonra yapılacak yapım işlerinde ise işin bitmiş durumunu gösteren nihai projelerin teslim alınması hususunda daha fazla dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, söz konusu bulgu doğrultusunda uygulama sırasında yapılmış değişiklikleri görebilmek amacıyla nihai projelerin ilgili yüklenicilerden talep edilmesi gerekmektedir.

c) İnşaat all risk sigortasıyla ilgili eksikliklerin bulunması

İdarece ihalesi yapılarak gerçekleştirilen bazı yapım işlerinde iş artışı yapılmasına rağmen all risk sigortalarının zeyilname ile güncellenmediği görülmüştür.

Kamu İhale Kurumu tarafından 20.06.2021 tarih ve 31517 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilen Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında; yapım işi ile ilgili işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesislerin işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar, sözleşme konusu yapım işinin korunmasından yüklenicinin sorumlu olduğu, yüklenicinin belirtilen süre içinde oluşabilecek deprem, su

baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı ihale dokümanında belirtilen şekilde (all risk) sigorta yaptırmak zorunda olduğu, ikinci fıkrasında da; sigortaya esas alınacak bedellerin, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedeller olduğu, ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, aşağıdaki tabloda ayrıntısı verilen yapım işlerinde iş artışı yapılmasına rağmen all risk sigortalarının bu iş artışlarını karşılayacak şekilde zeyilname ile güncellenmediği tespit edilmiştir.

Tablo 5:All Risk Sigorta Poliçeleri İş Artışına Göre Güncellenmeyen İşlerin Listesi

İşin Adı	İş Artış Tarihi	İş Artışının Sözleşmeye Göre Oranı (%)
2020 Eğitim Binalarının Büyük Bakım Onarım İşİ	08.12.2020	2,30
2021 Eğitim Binalarının Bakım Onarım İşİ	01.12.2021	3,67
Erişilebilirlik Yapım İşİ	29.09.2022	9,78
2022 Yılı Eğitim Binaları Büyük Bakım Onarım Yapım İşİ	14.12.2022	0,65
Çevre Düzenlemesi ve İhata Duvarı Yapım İşİ	13.04.2021	2,31

Kamu idaresi cevabında, iş artışları sebebiyle eksik olan all risk poliçelerinin güncellenmesi yüklenicilerden talep edilerek gerçekleştirilmesinin sağlanacağı ve bundan sonra yapılacak yapım işlerinde all risk sigortasının gerek sözleşme hükümlerine gerekse de Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine uygun olarak düzenlenmesinin takip edileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, all risk sigortasının gerek sözleşme hükümlerine gerekse de Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine uygun olarak düzenlenmesinin takip edilmesi gerekmektedir.

d) Alınan kesin teminat mektuplarının süresinin sözleşme ve şartnamelerde öngörülen sürelerle uyumlu olmaması

İdarece gerçekleştirilen ihalelerde, ihale üzerinde kalan isteklilerden alınan kesin teminat mektuplarının süresinin, sözleşme ve şartnamede öngörülen sürelerle uyumlu olmadığı

görülmüştür.

22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Teminat mektupları” başlıklı 35’inci maddesinde, bu Kanun kapsamında verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şeklini tespite Kamu İhale Kurumunun yetkili olacağı, kesin teminat mektuplarının süresi ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idareler tarafından belirleneceği düzenlenmiştir.

4734 sayılı Kanun’a göre ihale edilecek mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin Uygulama Yönetmeliklerinin “Teminatlar” başlıklı maddesinde, kesin teminat mektuplarının süresine ilişkin olarak ihale konusu işin kabul tarihi, garanti süresi öngörülmuş ise garanti süreleri dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirleneceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilecek olan ihalelerde, yüklenicilerden alınacak olan kesin teminat mektuplarının sürelerini belirlemeye yönelik ihale konusu işin kabul tarihi ve varsa garanti sürelerinin de dikkate alınarak ihaleyi gerçekleştirecek olan idarelerin yetkili olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Üniversitenin yapmış olduğu ihalelerde Kesin Teminat Mektuplarının sürelerine yönelik aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

- Üniversite tarafından gerçekleştirilen 2021/420270 ihale kayıt numaralı 2021 yılı Eğitim Binalarının Bakım Onarım İşine ait Sözleşmenin “teminata ilişkin hükümler” başlıklı 10’uncu maddesinde Kesin Teminat Mektubu’nun süresinin 19.02.2023 tarihine kadar olacağı İdare tarafından belirlenmesine rağmen İdare tarafından teslim alınan teminat mektubunun süresinin 03.01.2023 tarihli olduğu,

- Üniversite tarafından ihale edilen 2022/719388 ihale kayıt numaralı Lojman Bakım Onarım İşinin “teminata ilişkin hükümler” başlıklı 10’uncu maddesinde kesin teminat mektubunun süresinin 28.07.2023 tarihine kadar olacağı hükmü ile “teminat süresi” başlıklı 20’nci maddesindeki teminat süresinin 12 ay olup bu sürenin geçici kabul itibar tarihinden itibaren başlayacağı hükmü gereğince alınacak kesin teminat mektubunun geçici kabul itibar tarihinden itibaren 12 aylık süreyi kapsamaması gerektiği halde alınan teminat mektubunun süresinin 28.07.2023 tarihine kadar olduğu ancak geçici kabul itibar tarihinin 28.09.2022 olduğu teminat mektubunun 28.09.2023 tarihine kadar olması gerektiği halde teminat mektubunun süresinin yetersiz olduğu,

Görölmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bundan sonra yapılacak işlerde kesin teminat mektuplarının şartname ve sözleşme hükümlerine dikkat edilerek alınması ve gerekli kontrollerin yapılmasının sağlanağı ifade edilmiştir

Bu itibarla kesin teminat mektuplarının şartname ve sözleşme hükümlerine dikkat edilerek alınması ve gerekli kontrollerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Öğrenci Yaşam Merkezi Kiralama İhalesinde Hata ve Eksikliklerin Bulunması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesince 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen Öğrenci Yaşam Merkezinin kiralanması işi ihale işlem dosyası incelendiğinde aşağıda belirtilen hata ve eksikliklerin bulunduğu görölmüştür.

a) Öğrenci Yaşam Merkezi kiralama ihalesinde kiralama bedelinden düşölmek suretiyle temin edilecek olan teknik şartnamede ayrıntısı belirtilen yapım işlerinin kabulü ve kiracıların bu işleri yapabilme yeterliliklerine yönelik sözleşme veya şartnamede herhangi bir düzenlemenin yapılmamış olması

Üniversite tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerince Öğrenci Yaşam Merkezinin 10 yıllık kiralanması ihalesi kapsamında teknik şartnamede ayrıntısı belirtilen ve yaklaşık maliyeti 3.486.868 TL olan yapım işlerinin yaptırılacağı ve yaptırılan bu işlerin kira bedelinden indirileceğı Kira Şartnamesinde düzenlenmesine rağmen söz konusu yapım işlerinin kabulü ve kiracıların bu işleri yapabilme yeterliliklerine yönelik ne Kira Şartnamesinde ne de Kira Sözleşmesinde herhangi bir düzenlemenin yapılmadığı görölmüştür.

Üniversite tarafından 12.08.2020 tarihinde ihalesi yapılan Öğrenci Yaşam Merkezi Kiralama İşinin Teknik Şartnamesi incelendiğinde, yaklaşık maliyeti 3.486.868 TL olan yapım işinin ihaleyi kazanan müstecir tarafından yapılacağı ve söz konusu taşınmazın kullanımına yapım işleri tamamlandıktan sonra yer teslimiyle başlanacağı düzenlenmiştir.

Öğrenci Yaşam Merkezi İşinin Kira Şartnamesinin “kira sözleşmesinin süresinin başlangıcı” başlıklı 14’üncü maddesinde, kira sözleşmesinin süresinin Öğrenci Yaşam Merkezi ile ilgili teknik şartnamede gösterilen inşaat, elektrik ve mekanik eksik imalatların 6 (altı) aylık süre içerisinde tamamlanması ile Öğrenci Yaşam Merkezi mahallinde yapılacak olan yer teslim tutanağı ile başlayacağı,

Anılan Şartnamenin “özel şartlar” başlığı altında düzenlenen 33’üncü maddesi (j) fıkrasında ise, Öğrenci Yaşam Merkezi ile ilgili teknik şartnamede gösterilen inşaat, elektrik ve mekanik eksik imalatların teknik şartnamede belirtildiği şekilde ve yine şartnamede belirtilen özellikteki malzemeler kullanılarak eksiklerin kiracı/işletmeci tarafından 6 (altı) aylık süre içerisinde tamamlanması gerektiği, mücbir sebepler nedeniyle eksik imalatların 6 aylık süre içerisinde tamamlanamaması durumunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayınlanan ilgili yıla ait güncel inşaat, elektrik, tesisat ve mekanik birim fiyat listesi esas alınarak hesaplanan kira bedelinin güncellenebileceği, Öğrenci Yaşam Merkezi ile ilgili teknik şartnamede gösterilen inşaat, elektrik ve mekanik eksik imalatların Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayınlanan 2020 yılı inşaat, elektrik, tesisat ve mekanik birim fiyat listesi esas alınarak belirlenen imalat eksikliklerinin toplam bedelinin, kira süresi olan 10 yıla bölünerek bulunan tutarın daha önce oluşturulan yıllık kira bedelinden düşülmek suretiyle kalan tutarın kira bedeli olarak değerlendirileceği,

Hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, yukarıda teknik şartname ile ayrıntısı verilen ve Kira Şartnamesinde de yalnızca kira süresiyle bağlantılı olarak düzenleme yapılan yapım işleriyle ilgili olarak ne Kira Sözleşmesinde ne Kira Şartnamesinde ne de Teknik Şartnamede bu işlerin hangi mevzuata göre denetleneceği, ihaleye katılacak olan isteklilerin bu yapım işlerini yapabileceğine yönelik şartların ve belgelerin neler olacağı, yapılacak işlerin kontrolörlük faaliyetlerinin kimler tarafından yapılacağı, yapım işleri kapsamında düzenlenmesi gereken sigortaların düzenlenip düzenlenmeyeceği, yapılan işlerin kabulünün nasıl ve kimler tarafından yapılacağı gibi önemli hususların düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu eksiklikler ihaleyi kazanan müstecir tarafından yapılacak olan yapım işleriyle bağlantılı ve yapılan işlerin bedelinin taşınmazın kira bedelinden düşülecek olmasından ötürü kamunun zarara uğramasına sebebiyet verebilecek niteliktedir. Nitekim Kira Şartnamesi kapsamında yaklaşık maliyet cetvelinde belirtilerek Müstecire yaptırılan işlerin kabulünde önemli sorunlarla karşılaşıldığı görülmüştür.

Kamu İdaresinin cevabında, Öğrenci Yaşam Merkezine ait İhale İşlem Dosyasında Sözleşme ve Şartnamede bulunan eksikler hakkında en kısa sürede Ek Şartname ve Ek Sözleşme yapılmak suretiyle revizyona gidilmek suretiyle işlem başlatılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, söz konusu yapım işlerinin istenilen özellikte ve kalitede yapılabilmesinin

temin edilmesi ve kamu zararına sebebiyet verilmesinin engellenmesi amacıyla sözleşme veya şartnamelerin bulguda sözü edilen eksiklikler dikkate alınarak düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Mülkiyeti Hazineye ait olup Üniversiteye tahsisli taşınmazın işletilmesi veya işlettirilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen Protokole aykırı kira süresi belirlenmesi

Mülkiyeti Hazineye ait olup Üniversiteye tahsisli taşınmazın Üniversite tarafından Protokole uygun olmayan kira süresiyle kiraya verildiği görülmüştür.

Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi arasında 12.02.2020 tarihinde imzalanan Protokol'ün "amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, bu protokolün amacının mülkiyeti Hazineye ait olup Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesine tahsisli taşınmazın işletilmesi veya işlettirilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olduğu,

Protokol'ün "Süre" başlıklı 5'inci maddesinde, bu protokolün süresinin 10 (on) yıl olduğu, bu protokolün aynı süre ve şartlarda uzatılmasına Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu,

Protokol'ün "Kiralama" başlıklı 6'ncı maddesinde, protokol kapsamındaki yerlerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile bu Kanunun 74'üncü maddesine istinaden çıkarılan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesince kiraya verileceği,

Protokol'ün "Şartlar" başlıklı 9'uncu maddesi (c) fıkrasında ise, Üniversite ile üçüncü kişiler arasında düzenlenen sözleşmelerin hiçbir şekilde bu protokolün süresini aşmayacağı,

Protokol'ün "Yürürlük" başlıklı 14'üncü maddesinde ise, 14 (on dört) maddeden müteşekkil bu protokolün süresinin 10 (on) yıl olup, söz konusu bu protokolün imzalanması ile önceki protokolün süresinin bitimi olan 29.07.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe gireceği,

Hüküm altına alınmıştır.

Müstecir ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi arasında 03.09.2020 tarihinde akdedilen Öğrenci Yaşam Merkezi Kira Sözleşmesinin 2'nci maddesinde, kira süresinin yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren 10 yıl olduğu hükmü düzenlenmiş iken Öğrenci Yaşam Merkezi İşinin Kira Şartnamesinin "kira sözleşmesinin süresinin başlangıcı" başlıklı 14'üncü maddesinde, kira sözleşmesinin süresinin Öğrenci Yaşam Merkezi ile ilgili teknik şartnamede gösterilen inşaat, elektrik ve mekanik eksik imalatların 6 (altı) aylık süre içerisinde

tamamlanması ile Öğrenci Yaşam Merkezi mahallinde yapılacak olan yer teslim tutanağı ile başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, Protokole göre kira süresinin Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en fazla 10 yıl yani 29.07.2030 tarihine kadar olabileceği anlaşılmasına rağmen Öğrenci Yaşam Merkezinin yer tesliminin 06.10.2021 tarihinde yapıldığı dolayısıyla kira süresinin 06.10.2031 tarihine kadar geçerli olacağı anlaşılmıştır. Dolayısıyla Kira Sözleşmesi ve Şartnamesi hazırlanırken Protokol'ün 9'uncu maddesine uygun hazırlanmadığı, Protokolün geçerlilik tarihini aşacak şekilde sözleşme hazırlandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile yapılan Protokol'ün "Yürürlük" başlıklı 14'üncü maddesinde yer alan süreye İdarece uyulacağı ve konu hakkında müstecirin ayrıca bilgilendirileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Hazinesinin mülkü olan taşınmaz kiraya verilirken Nevşehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile yapılan Protokole uygun olarak sözleşme düzenlemesi gerekmektedir.

c) İta amirliği yetkisinin daire başkanı tarafından mevzuata aykırı olarak kullanılması

Öğrenci Yaşam Merkezi ihalesi incelendiğinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince ihale sürecinin ita amiri tarafından yürütülmesi gerekirken daire başkanı tarafından yürütüldüğü görülmüştür.

10.09.1983 tarih ve 18161 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri aynı hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

Anılan Kanun'un 13'üncü maddesinde, ihale komisyonlarının ita amirince görevlendirileceği, 31'inci maddesinde ihale komisyonları tarafından alınan ihale kararlarının, ita amirlerince karar tarihinden itibaren en geç 15 işgünü içinde onaylanacağı veya iptal edileceği,

Mezkur Kanun'un "ihalenin sözleşmeye bağlanması" başlıklı 53'üncü maddesinde ise bütün ihalelerin bir sözleşmeye bağlanacağı, sözleşmenin, idare adına ita amiri tarafından imzalanacağı,

Hüküm altına alınmıştır.

06.11.1991 tarih ve 17506 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde bu kanunun yükseköğretim üst kuruluşlarını, bütün yükseköğretim kurumlarını, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsadığı,

Mezkur Kanun’un “ita amirliği, mali denetim” başlıklı 57’nci maddesinde ise ita amirinin, üst kuruluşlarda başkan, üniversitelerde rektör olduğu, bu yetkinin uygun görülen ölçüde gerektiğinde yardımcılara, dekanlara, enstitü ve yüksekokul müdürlerine, üst kuruluşlara bağlı birim başkanlarına ve üst kuruluş ve üniversite genel sekreterlerine devredilebileceği,

Hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, İta amiri üniversitelerde Rektör olup Rektörlerin ise uygun görülen ölçüde bu yetkisini genel sekretere kadar devredebileceği ve dolayısıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleriyle ilgili olarak ihale komisyonlarını kurmak, ihale kararlarını onaylamak ve İdareyi bağlayacak şekilde ihaleler kapsamında düzenlenen sözleşmeleri imzalamak yetkisinin ita amirinde olduğu anlaşılmaktadır.

İdarede yapılan denetimlerde, İta amiri olarak Rektörün veyahut yetki verebileceği kişilerin yerine Üniversitenin İdari ve Mali İşler Daire Başkan Vekilinin Öğrenci Yaşam Merkezinin 10 yıl süreyle kiraya verilmesi ihalesinde 07.08.2020 tarihinde ihale komisyonunun kurulmasına, 18.08.2020 tarihinde ihale kararının onaylanarak kesinleşmesine karar verdiği ve 12.08.2020 tarihinde ihalesi yapılan işin sözleşmesinin 03.09.2020 tarihinde İdare adına imzaladığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının ita amirliği yetkisini 09/01/2012 tarihli ve B.30.2.NEÜ.0.73.00.00/108 sayılı rektörlük onayına istinaden kullandığı ancak bundan sonra yapılacak olan ihalelerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “ita amirliği, mali denetim” başlıklı 57’nci maddesindeki hükmüne göre işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, yetkisiz bir makam tarafından yapılan bir idari işlem, o işlemi yapmaya yetkili makam tarafından onaylanıp düzeltilemeyeceğinden dolayı belirli bir işlemi yapabilme

ehliyeti olmadan yapılan işlemlerin, yetki unsuru açısından sakat olması sebebiyle bu hususa dikkat edilmesi gerekmektedir.

d) Kesin teminat bedeliyle ilgili olarak Kira Şartnamesinde birbiriyle çelişen hükümlerin bulunması

Üniversite tarafından ihalesi gerçekleştirilen Öğrenci Yaşam Merkezi işi kapsamında kiracıdan alınacak olan kesin teminat bedeliyle ilgili olarak Kira Şartnamesinde birbiriyle çelişen hükümlerin bulunduğu görülmüştür.

Öğrenci Yaşam Merkezinin kiralınması ihalesi kapsamında düzenlenen Kira Şartnamesinin 9’uncu maddesinde aynen;

“İhale konusu kiralama işinin kesin teminat bedeli, ihalede verilen ve uygun bedel olarak kabul edilecek olan teklif üzerinden hesaplanacak 1 yıllık kiralama bedelinin %6’sı oranındaki miktardır.” düzenlenen hüküm ile

Anılan Şartnamenin 27’nci maddesinde aynen;

“2886 sayılı Kanununun 54’üncü madde hükmü uyarınca sözleşme yapılmadan önce kiracı ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle %6 oranında kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır.”

Düzenlenen hükmün birbirleriyle çeliştiği tespit edilmiştir.

10.09.1983 tarih ve 18161 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde, genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

Mezkur Kanunun “kesin teminat” başlıklı 54’üncü maddesinde de taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminatın alınacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Kira Şartnamesinde yukarıda yer verildiği üzere kesin teminatın alınması konusunda birbirinden farklı hükümler içeren düzenleme yapılması hem 2886 sayılı Devlet İhale

Kanununun 54'üncü maddesine aykırılığa hem de kesin teminatın hangi bedel üzerinden alınacağı konusunda İdareyi ihtilafa düşürerek İdarenin müstecirin zararlarına karşı kendisini koruma altına aldığı teminatının eksik alınmasına sebebiyet verecektir.

Kamu idaresinin cevabında, Öğrenci Yaşam Merkezine ait İhale İşlem Dosyasında Kira Şartnamesinde bulunan Kesin Teminat Bedeliyle ilişkili olarak çelişen durumun revize edileceği, Öğrenci Yaşam Merkezi Müsteciri ve İdare arasında ek kira şartnamesi imzalanacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, kira sözleşmeleri ve şartnameleri düzenlenirken hem 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleriyle uyumlu hem de aynı konu hakkında birbirleriyle çelişki içermeyecek şekilde düzenleme yapılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmazlara Ait Kira Şartnameleri ve Sözleşmelerinde Eksik ve Hatalı Hususların Bulunması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin kiraya verdiği taşınmazların ihaleleri incelendiğinde aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir.

a) Taşınmaz kiralama sözleşmelerinde elektrik, su, doğalgaz ve ısınma tüketim bedellerinin tahsiline yönelik düzenleme yapılmaması

Kurumun kiraya verdiği taşınmazların ihale işlem dosyaları incelendiğinde kira şartnamelerinde veya kira sözleşmelerinde müstecirler tarafından kullanılan elektrik, su, doğalgaz ve ısınma bedellerinin tahsiline yönelik herhangi bir düzenleme yapılmadığı görülmüştür.

19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "amaç" başlıklı 1'nci maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, kiraya verilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, ön izin ve kullanma izni verilmesi ile ecrimisil ve tahliye işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu, "kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde ise, Bu Yönetmeliğin; tarihî ve bedîî değeri olan taşınmazlar hariç olmak üzere, Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri kapsadığı,

Mezkur Yönetmelik'in "tahsisli ve kiralanan yerlerdeki işlemler" başlıklı 70'inci

maddesinde, tahsisli taşınmazlardan ticari amaçla kullanılması mümkün olan yerler, tasarruf eden kuruluş amirinin görüşü alınmak suretiyle, ilde il müdürünün, ilçede kaymakamın onayı ile idarece kiraya verilebileceği, bu yerlerin elektrik, su, doğalgaz, ısınma tesisatı mümkünse binanın genel tesisatından ayrılacağı, tesisatın teknik bakımdan müstakil hâle getirilmesinin mümkün olmaması hâlinde ise, tahmin edilen bedelin tespit ve takdirinde elektrik, su, doğalgaz ve ısınma giderlerinin de ayrıca belirleneceği,

Hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, İdare tarafından kiraya verilen alanların Hazine tarafından İdareye tahsis edilen alanlar olduğu, söz konusu alanlarda süzme sayaç uygulamasının yapıldığı ancak bu alanların kiraya verilmesinde kullanılan şartname ve sözleşmelerde kiraya verilen yerlerin elektrik, su, doğalgaz ve ısınma tüketimlerinin hangi tarihler itibarıyla tespit edileceği, tespit edilen tüketim bedellerinin hangi süre içerisinde ödeneceği ve bu bedellerin ödenmemesi halinde ne gibi yaptırımların uygulanacağını ifade eden hükümlerin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusuna iştirak edilmiş olup bulguda ortaya konulan sorunun çözümü için taşınmaz kira sözleşmelerine bu doğrultuda hüküm konulacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanabilmesi için bulgu konusu hususların sözleşme veya şartnamelerde düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Kira Şartnamesi ile Kira Sözleşmelerinin fesih konusundaki hükümlerinin birbirleriyle çelişki içermesi

Kurumun kiraya verdiği taşınmazların ihale işlem dosyaları incelendiğinde kira şartnameleri ile kira sözleşmelerinin fesih konusundaki hükümlerinin birbiriyle çelişki içerdiği görülmüştür.

Kurumun taşınmazlarını kiraya verirken kullandığı Sözleşmelerin 11'inci maddesinde düzenlenen;

“...her ne sebeple olursa olsun işletme ruhsatının iptal edilmesi veya yıllık taksidini yapılan uyarı ve tebligatlara rağmen ödememesi hallerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 62'nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın İdarece

feshedilerek, kesin teminatı gelir kaydedilir ve cari yıl kira bedelinin yüzde yirmibeşi tazminat olarak tahsil edilir....” hükmü ile

Taşınmazların kiraya verilirken kullanılan Kira Şartnamesinin 15’nci maddesinde düzenlenen;

“...her ne sebeple olursa olsun işletme ruhsatının iptal edilmesi veya üst üste iki taksidin vadesinde ödenmemesi hallerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 62’nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın İdarece feshedilerek, kesin teminatı gelir kaydedilir ve cari yıl kira bedelinin yüzde yirmibeşi tazminat olarak tahsil edilir....”

Hükmü birbiriyle çelişmektedir.

Yukarıda yer verilen çelişki, İdarenin hukuki olarak kendisini zor duruma düşürmesine sebebiyet vermekte, sözleşme dönemi içerisinde ortaya çıkabilecek kira taksitinin vadesinde ödenmemesi hallerinde önce uyarı ve tebligat yapıp sonra mı sözleşmeyi feshedeceğini yoksa tebligat ve uyarı yapmadan doğrudan mı sözleşmeyi fesih edeceğiyle ilgili çelişki oluşturmaktadır. Öte yandan bu durum kimi kiracılara sözleşmenin ilgili maddesinin uygulanmasına kimi kiracılara ise şartnamenin ilgili maddesinin uygulanmasına dolayısıyla kiracılar arasında eşitliğin bozulmasına ve hukuki güvenilirlik ilkesinin zedelenmesine sebebiyet verebilecektir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusuna iştirak edilmiş olup bulguda ortaya konulan sorunun çözümü için taşınmaz kira şartname ve sözleşmelerine aynı hükmün konulacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, İdarenin taşınmazların kira sözleşmeleriyle kira şartnamelerini düzenlerken bulgu doğrultusunda işlem yapması, şartname ve sözleşme hükümleri arasında bir uyum sağlaması gerekmektedir.

BULGU 4: Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Hakediş Raporu Düzenlemeden Ödeme Yapılması

Doğrudan temin usulüyle yaptırılan yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin hakediş raporu düzenlenmeden ödendiği görülmüştür.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim

Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "amaç" başlıklı birinci maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelerin ve bunlardan bu Yönetmelikte düzenlenmesi gerekenlerin şekil ve türlerini belirlemek olduğu düzenlenmiştir.

Mezkur Yönetmelik'in "Hakediş raporu" başlıklı 7'nci maddesinde ihale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde Yapım İşleri Hakediş Raporu (Örnek 3) ile Hizmet İşleri Hakediş Raporunun (Örnek 4) düzenleneceği, Yapım İşleri Hakediş Raporunun, yapım işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanmasına esas olan belgelerden oluştuğu ve yapımın türüne göre ilgili sayfalar ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve yapı denetim elemanlarınca imzalanacağı ve yetkili makamca onaylanacağı, Hizmet İşleri Hakediş Raporunun ise hizmet işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanmasına esas olan belgelerden oluştuğu ve hizmetin türüne ve işin özelliğine göre yalnızca ilgili sayfalar ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve kontrol elemanlarınca imzalanacağı ve yetkili makamca onaylanacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in ekindeki örnek 3 ve 4'te yer alan Yapım İşleri ve Hizmet İşleri Hakediş Raporu şu belgelerden oluşmaktadır: Hakediş raporu, dizi pusulası, ağırlık oranları temsil katsayıları, metraj icmali, fiyat farkı hesap tablosu, ihzarat tespit tutanağı, yıllık ödenek dilimleri, yapılan işler listesi, hakediş özeti, hakediş icmali.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesi 3'üncü fıkrasında muhasebe yetkililerinin ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeleri üzerinde yetkililerin imzasını, ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını, maddi hata bulunup bulunmadığı ve hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri kontrol etmekle yükümlü olduğu, aynı maddenin devamında ise, muhasebe yetkililerinin yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği kapsamında yer alan kamu idarelerince, ihaleli veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ve hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine

göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenebilmesi için ilgisine göre Yönetmelikte ifade edilen hakediş raporlarından birinin düzenlenmesi gerektiği ve bu belgeler temin edilmeden de muhasebe yetkilisinin ödeme yapamayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, doğrudan temin usulüyle gerçekleştirilen tüm yapım işleri ve hizmet alımlarının ödenmesinde ilgili hakediş raporlarının düzenlenmediği ancak buna rağmen muhasebe yetkilisinin ödeme yaptığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabından, İdarenin bulguya katıldığı ve bulgu doğrultusunda işlem tesis edilmeye başlandığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu mevzuat hükümlerinin uygulanması zorunlu olup denetime esas bilgi ve belgeler ile hakediş raporlarının eksiksiz bir şekilde düzenlenerek ödeme dosyalarına eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Kurumca İşletilen Sosyal Tesis Tarafından Yerine Getirilmesi Gereken Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi

Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesince sosyal tesis olarak işletilen USET Hotelin muhasebe sistemlerinin Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller çerçevesinde kurulmadığı ve bu Esas ve Usuller çerçevesinde yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin yerine getirilmediği görülmüştür.

30.12.2005 tarih 26039 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usullerin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde bu Esas ve Usullerin amacının, kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen sosyal tesislerin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi olduğu,

“Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde ise, kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal tesislerinin muhasebe kayıt ve işlemlerini kapsadığı,

“Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesine göre ise kamu kurum ve kuruluşunun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli I, II, III ve IV sayılı cetvellerde yer alan kamu

idareleri ile mahalli idareleri ve bunlara bağlı veya bunların kurdukları veyahut üye oldukları birlik ve idareleri ifade ettiği, sosyal tesisin, kapsama dâhil kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, anaokulu, spor tesisi, yemekhane ve benzeri sosyal tesisleri ifade ettiği ve muhasebe sisteminin ise mali işlemlerin yürütülmesinde, kaydedilmesinde ve raporlanmasında kullanılan hesap planı, defterler ve muhasebeleştirme süreçlerinin tamamını ifade ettiği,

Hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Esas ve Usullerin Sosyal Tesis Muhasebe Standartları, Kuralları ve Uygulanması başlıklı üçüncü bölümü “Bilanço esası” başlıklı 12’nci maddesinde, kapsama dâhil her bir sosyal tesisten yıllık gayrisafi hasılat tutarı 500.000,00 TL’yi aşanların, muhasebe sistemlerini bu Esas ve Usullerde belirlenmiş ilke, kural ve standartlara göre kuracakları, “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni” başlıklı 20’nci maddesinde ise işlemlerini bilanço esasına göre tutan sosyal tesislerin, yevmiye defteri, büyük defter ve kasa defteri; işlemlerini işletme hesabı esasına göre tutan sosyal tesislerin ise işletme defteri tutacakları, diğer yandan maddi duran varlıklar defterinin de tutulması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 5018 sayılı Kanuna ekli II sayılı cetvelde yer alan Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesinin bu Usul ve Esaslar kapsamında olduğu, dolayısıyla Üniversitece sosyal tesis olarak işletilen USET Hotelin yıllık gayrisafi hasılat tutarına göre bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre defter tutması gerektiği anlaşılmaktadır.

Nevşehir Üniversitesinde yapılan denetimlerde, Üniversiteye bağlı olarak faaliyetini sürdüren USET Hotelin 2022 yılı içerisinde toplam 1.452.239,33 TL gayrisafi hasılat elde ettiği anlaşıldığından anılan Esas ve Usuller kapsamında bilanço esasına göre defter tutması gerektiği halde herhangi bir defter tutmadığı ve ayrıca sosyal tesisin sahip olduğu maddi duran varlıkların Maddi Duran Varlıklar Defterine kayıt edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, İdarenin bulguya katıldığı ve bu doğrultuda 2023 yılı itibariyle gerekli defter kayıtlarının tutulacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, mevcut durum sosyal tesisin denetimini güçleştirmekte, kar/zarar durumunun anlaşılmasına ve kayıt dışılığa sebebiyet vermektedir. Bulgu doğrultusunda söz konusu Esas ve Usuller kapsamında yapılması gereken işlemlerin ivedilikle yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 6: Üniversite ile Banka Arasında Akdedilen Kredi Kartı Üye İşyeri Sözleşmesinin Eksiklikler İçermesi ve Tarafların Yükümlülüklerine Uygun Hareket Etmemesi

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ile bir kamu bankası arasında akdedilen kredi kartı üye işyeri sözleşmesinde eksiklikler bulunduğu ve ilgili sözleşmede Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğine aykırı hükümlerin bulunduğu ve sözleşme gereğince İdarenin ve Bankanın yükümlülüklerine uygun hareket etmediği görülmüştür.

07.03.2019 tarih ve 810 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 08.03.2019 tarih ve 30708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği’nin “kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, sosyal güvenlik kurumları, kamu iktisadi teşebbüsleri, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları ve bu maddede sayılan kurumların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birlikleri, sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketleri, fon, hesap, özel hesap, havuz ve benzeri adlarla açtıkları ve/veya yönettikleri her türlü banka hesabının bu Yönetmelik hükümlerine tabi olduğu,

“Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5’inci maddesi 3’üncü fıkrasında 18/6/2011 tarihli ve 27968 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esasların hükümleri saklı kalmak kaydıyla kurumların; faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’yi ve yurt içinde yerleşik bankalar aracılığıyla olmak koşuluyla ödeme kuruluşlarını ve elektronik para kuruluşlarını da kullanabilecekleri, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları, kamu kurumları adına tahsil ettikleri tutarları anlaşma yaptıkları yurt içinde yerleşik bankalarda ilgili kamu kurumu adına açılacak hesaplara işlem yapılan gün içerisinde aktarmak zorunda olduğu, gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu,

Hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde, 12.03.2021 tarihinde Üniversite ile bir kamu bankası arasında kredi kartı üye işyeri sözleşmesi akdedilmiş olduğu görülmüş olup söz konusu Sözleşmenin “harcama belgesinin bankaya ibrazı ve hesap bildirim cetveli” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“Pos ile düzenlenen harcama belgeleri, işlemin tüm adımlarıyla tamamlanması ve Banka kayıtlarına girmesi ile birlikte otomatik olarak Banka’ya ibraz edilmiş kabul edilir ve satış bedeli madde 11’de belirtilen koşullar doğrultusunda Üye İşyerine ödenir.

Banka, Üye İşyerine her ayın son gününü takip eden 10 gün içinde aylık düzenlenecek Üye İşyeri Hesap Bildirim Cetvelini e-posta olarak yollayacaktır. Üye İşyeri, bu cetvelin kendisine tebliği için belirtilen 10 günlük süreyi izleyen 10 gün içinde cetveli almadığını ve/veya içinde borç ve alacak hareketlerine itirazlarını yazılı olarak Banka’ya bildirmediği sürece Hesap Bildirim Cetvelini almış ve içeriğini aynen kabul etmiş sayılacağını kabul ve taahhüt eder.”

Hükmü yer almaktadır.

Anılan Sözleşmenin “Fiyatlandırma koşulları ile Bankanın Ücret, Komisyon, Taahhüt ve Bloke Alacaklarının Tahsili” başlıklı 11’inci maddesinde ise Üye İşyerinin, günün koşullarına göre Bankanın belirleyeceği bloke gün sayılarını kabul ettiğini/edeceğini beyan ve taahhüt ettiği, Üye İşyeri, Bankanın bu bloke gün sayılarını, komisyon oranlarını ve/veya ücret, komisyon, taahhüt gibi diğer çalışma şartlarını günün koşullarına göre artırıp eksiltmeye yetkili olduğunu ve bu artırma ve eksiltmelere yürürlük tarihinden itibaren uyacağını kabul, beyan ve taahhüt ettiği, bankanın fiyatlandırma koşullarına uygun olarak satış tutarlarını gün sonu/mutabakat yapıldıktan sonra Üye İşyeri hesabına alacak kaydedeceği, blokeli çalışılıyor ise söz konusu tutarın belirtilen blokede tutulacak gün sayısı kadar üye işyerinin bloke hesabında kalacak, bloke süresinin dolmasının ardından üye işyerinin vadesiz hesabına aktarılarak “kullanılabilir” duruma geleceği hükümleri düzenlenmiştir.

Ayrıca her ne kadar Sözleşmede ilgili tahsil edilen tutarların hangi sürelerle blokeli olarak tutulacağı belirtilmemiş olsa da Banka ile yapılan görüşmeler ve alınan belgeler değerlendirildiğinde İdarenin tahsilatlarının 29 gün blokeli olarak tutulduğu ve 29’uncu günün dolmasıyla birlikte Üniversitenin vadesiz hesabına ilgili tahsilatların aktarılması gerektiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen Sözleşme hükümleri ile Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri birlikte değerlendirildiğinde İdare ile ilgili Banka arasında akdedilen Sözleşmede;

a. Sözleşmenin “Fiyatlandırma koşulları ile Bankanın Ücret, Komisyon, Taahhüt ve Bloke Alacaklarının Tahsili” başlıklı 11’inci maddesinin Kamu Haznedarlığı Yönetmeliğinin “Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5’inci maddesi 3’üncü fıkrasındaki yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükmü göz önüne alınarak düzenlenmediği, bu hükme aykırı olarak Sözleşmede 29 günlük bloke süresi belirlendiği,

b. Sözleşmede Üye İşyeri olarak adlandırılan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin söz konusu Sözleşmenin 6’ncı maddesi gereğince her ayın son gününü takip eden 10 gün içinde Banka tarafından aylık olarak düzenlenen Üye İşyeri Hesap Bildirim Cetvelini Bankadan talep etmediği ve söz konusu Cetvel üzerinden kontrollerini gerçekleştirmediği,

c. Sözleşmede Üye İşyeri olarak adlandırılan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin Sözleşmenin 11’inci maddesindeki blokeli çalışılıyor ise söz konusu tutarın belirtilen blokede tutulacak gün sayısı kadar üye işyerinin bloke hesabında kalacak, bloke süresinin dolmasının ardından üye işyerinin vadesiz hesabına aktarılarak “kullanılabilir” duruma geleceği hükümlerinin takip ve kontrolünü yapmadığı bu sebeple bazı tahsilatların 29 günlük bloke süresi geçmesine rağmen Banka tarafından Üniversitenin vadesiz hesabına aktarılmadığı, bu aktarımların 35 ya da 36 gün sonrasında gerçekleştirildiği,

d. Sözleşmenin 11’inci maddesindeki blokeli çalışılıyor ise söz konusu tutarın belirtilen blokede tutulacak gün sayısı kadar üye işyerinin bloke hesabında kalacak, bloke süresinin dolmasının ardından üye işyerinin vadesiz hesabına aktarılarak “kullanılabilir” duruma geleceği hükmü düzenlenmesine rağmen bu sürelerin hangi süreler olduğu Sözleşme metni içerisinde düzenlenmediği ve ayrıca bloke süresi dolduktan sonra aktarım yapılmaması halinde Bankanın ne gibi ceza yaptırımlarına maruz kalacağı hükümlerinin düzenlenmediği,

tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusuna iştirak edilmiş olup ilgili banka şubesi ile yapılan yazışma neticesinde, tahsilat süresinin 20 gün olarak düzenlendiğini, söz konusu gelirlerin hesaba geçiş tarihine ilişkin raporlamaların internet şubesi üzerinden takibe açıldığı, elektronik ortamda kontrollerin gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

Bu itibarla, bulgu doğrultusunda Üniversite ile Banka arasında gerçekleştirilen Sözleşmenin sözü edilen mevzuat hükümleri ve Üniversitenin çıkarları da dikkate alınarak

revize edilmesi ve tahsilatların zamanında hesaplara geçip geçmediğinin takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi

Üniversitenin bazı birimlerinde fiili fiziki olarak yapılan denetimler neticesinde Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun olmayan aşağıda sayılan iş ve işlemlerin bulunduğu görülmüştür.

a) Ambarda kaydı gözükken bazı taşınırların fiilen ambarda bulunmaması ve ambarda fiilen bulunan bazı taşınırların ambar kayıtlarında yer almaması

Taşınır mevcuduna ilişkin yapılan fiziki denetimde ambar kayıtlarının fiili durumu yansıtmadığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde ambar “kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yer” şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre bizzat kişilere veya birimlerin kullanımına verilen taşınırların ambarlarda fiili olarak bulunmaması, bu taşınırların ilgililere Taşınır Mal Yönetmelik’inin 10’uncu madde kapsamında düzenlenecek belgelerle teslim edilmesi ambarlara iade edilenlerin ise, iade sonrasında ilgili kişiler üzerinden zimmet kaydının düşülmesi gerekmektedir. Yani bu taşınırlardan fiili olarak ambarda bulunmayanların sayım tutanağı kayıtlarında “ambarda” şeklinde gözükmemesi gerekmektedir.

Mezkur Yönetmelik’in “Sorumluluk” başlıklı 5’inci maddesinde, harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik’te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu ifade edildikten sonra harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği,

Anılan Yönetmelik’in 6’ncı maddesinde ise taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları maddeler halinde sayılmış olup, taşınır kayıt yetkililerinin taşınırların ambar veya sahada muhafazası ve kontrolüne ilişkin başlıca görev ve sorumlulukları,

Hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin bazı birim ve fakülte ambarlarında fiili fiziki olarak yapılan denetimler neticesinde;

- Ambarda kayıtlı gözüken bazı dayanıklı taşınırların ambarda mevcut olmadığı,
- Ambar kayıtlarında bulunması gereken taşınırdan daha fazla sayıda taşının ambarda bulunduğu,
- Ambarda kayıtlı olmasına rağmen fiili sayımda bulunmayan taşınırların, kişilerin veya ortak kullanım alanlarının kullanımına verildiği ancak ambar kayıtlarından düşülmediği,
- Taşınırların ambarda muhafaza edilmesi ve takip edilmesinde risk ve zafiyetlerin olduğu,
- Ambar kayıtlarında gözüken taşınırların fiilen kullanıma verildiğinde taşınır teslim belgesinin düzenlenmediği,
- Bazı taşınırların Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenmeden hurdaya ayrılarak ambardan gönderildiği,

Tespit edilmiştir.

b) İdareye ait taşınırların taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmasında sayımının yapılmaması, taşınır kayıt yetkilisi değiştiğinde ilgili belgelerin yeni kayıt yetkilisine teslim edilmemesi

Taşınır kayıt yetkililerinin, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrıldıkları ve yeni görevlendirilen taşınır kayıt yetkililerinin de söz konusu kayıt ve belgeleri aramadığı ve almadığı, taşınır kayıt yetkililerinin ayrılması halinde ambarların sayımının yapılmadan devir alındığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler” başlıklı 32’nci maddesinde kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmasında sayımının yapılacağı,

Mezkur Yönetmelik’in “Devir İşlemleri” başlıklı 33’üncü maddesinde taşınır kayıt yetkililerinin, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt

ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayırlamayacakları, yeni görevlendirilen taşınır kayıt yetkililerinin de söz konusu kayıt ve belgeleri aramak ve almak zorunda olduğu,

Hükme bağlanmıştır.

Üniversitenin bazı birim ve fakülte ambarlarında fiili fiziki olarak yapılan denetimler neticesinde taşınır kayıt yetkililerinin, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrıldıkları ve yeni görevlendirilen taşınır kayıt yetkililerinin de söz konusu kayıt ve belgeleri aramadığı ve almadığı, taşınır kayıt yetkililerinin ayrılmaları halinde ambarların sayımının yapılmadan devir alındığı tespit edilmiştir.

c) Kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı düzenlenerek hurdaya ayrılan taşınırlar için üst yöneticiye konsolide raporun sunulmaması

İdarece Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenerek hurdaya ayrılan taşınırlar için üst yöneticiye konsolide edilmiş raporun sunulmadığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Belge ve cetveller” başlıklı 10’uncu maddesinin (e) bendinde, bu bent kapsamında kayıtlardan çıkarılan taşınırların miktarı, kayıtlı değeri, toplam tutarı ve çıkarılma nedenlerini gösteren raporun, kurumsal sınıflandırmanın III üncü ve IV üncü düzeyinde sınıflandırılan merkez harcama birimlerinde yetkilendirilen taşınır kayıt yetkilisi tarafından II nci düzey detay kodu itibarıyla sistemden alınarak, takip eden yılın ilk ayı içerisinde merkez harcama birimi yetkilisine, mali hizmetler birimince idare bazında alınacak konsolide raporun ise üst yöneticiye sunulacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı düzenlenerek kayıtlardan çıkarılan taşınırların miktarı, değeri, kayıtlardan çıkarılma nedenlerini gösteren konsolide edilmiş raporun mali hizmetler birimince üst yöneticiye sunulması gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde, İdare tarafından kayıttan düşme teklif ve onay tutanakları düzenlenerek hurdaya ayrılan ve satışı gerçekleştirilen taşınırlar hakkında konsolide raporun üst yöneticiye sunulmadığı tespit edilmiştir.

---

d) Ortak Kullanım Alanlarına Verilen Taşınırlar İçin Dayanıklı Taşınırlar Listesinin Düzenlenmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili maddesine göre ortak kullanım alanlarına tahsis edilen dayanıklı taşınırlar için düzenlenmesi gereken listenin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinin 5'inci fıkrasının (ç) bendinde; Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek: 8) Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için düzenleneceği, bunlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmeyeceği, Dayanıklı Taşınırlar Listesinin istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanacağı düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 23'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında; taşınırların; oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarına Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenmek ve istek yapan birim yetkilisinin ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusunun imzası alınmak suretiyle verileceği hüküm altına alınmıştır.

Taşınır işlemlerinin incelenmesi neticesinde, idare tarafından ortak kullanım alanlarına tahsis edilen dayanıklı taşınırlar için Yönetmelik'te belirtilen dayanıklı taşınır listelerinin oluşturulmadığı tespit edilmiştir. Bu listelerin düzenlenmemesi hangi taşınırın hangi mahalde bulunduğu ve hangi birimin sorumluluğunda olduğu tespitini güçleştirmektedir.

Kamu İdaresi tarafından iletilen cevapta, İdarenin bulguya katıldığı bu doğrultuda bulgunun a, b, c ve d bölümlerinde tespit edilen hususlara ilişkin taşınırlara ait işlemlerin yürütülmesinde daha dikkatli ve titiz davranılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, taşınırların yönetimi ve muhafazasına ilişkin Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına dair sayım ve sorumluların tespiti başta olmak üzere zorunlu tedbirlerin alınması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>